

Marin Katrina Frýdal
býráðslimur

Javnstøðan í Tórshavnar býráð!

Patriarkalskt samfelag

Í oddagreinini í Dimmalætting 3. des. verður vantandi javnstøðan í nevndunum í Tórshavnar býráð umrøtt. Hóast veljarin valdi javnstøðu við at velja 6 kvinnur og 7 menn í býráðið, vísir oddagreinin á, at hetta ikki sæst aftur í nevndarbýtinum; serliga figgjarnevndini.

Oddagreinin í Dimmu sigur, at Føroyar eru eitt gamaldags patriarkalskt samfelag, og hesum kann eg ikki annað enn vera samd í, eftir at hava verið partur av tí leiki, sum hevur verið á Vaglinum síðstu vikurnar. Oddagreinin umrøður, hvussu Føroyar í festligum høpi, og tá ið altjóða skriv skulu undirskriva, t.d. í ST-høpi, siga, at vit ganga inn fyri javnstøðu. Úteftir verður hildið uppá, at kvinnur og menn eru javnsett í hesum samfelagnum, men at veruleikin tó vísir eina heilt aðra mynd.

Einans menn í figgjarnevndini

Júst henda álvarsama trupulleika vísti eg á, og royndi at fáa aftur á beint, undir telvingini um nevndarsessirnar. Men tíverri fekk eg ikki undirtøku fyri hesum sjónarmiði. Eg setti spurningin og undraðist stórliga á, at júst Javnaðarflokkurin skuldi taka so lætt uppá

hendan demokratiska trupulleikan við tí skeiklaða kynsbýtinum í nevndunum. Javnaðarflokkurin var tann fyrsti flokkurin, sum í tíðindaskrivi kunnaði um, at hann var liðugur við uppstillingina og eisini gjørdi nógv burtúr at vísa á javnstøðuna á listanum; 8 kvinnur og 8 menn. Undir telvingini gjørdi eg eisini vart við, at tað var sera hugstoytt at síggja, at ætlanin hjá borgarstjóranum og Javnaðarflokkinum var, at einans menn skuldu sita í tí tyngstu og mest avgerandi nevndini í býráðnum, nevniliga figgjarnevndini. Vísti somuleiðis á, at hetta var alt annað enn ein mynd av samansetingini í býráðnum. Sama er galdandi fyri aðrar nevndir, har tað somuleiðis er hend ein skeikling av veruligu javnstøðuni í býráðnum. At forteknið onkuntíð vendir øvut ger ikki demokratiska skeivleikan minni.

Javnaðarflokkurin ikki fyri javnstøðu

Javnaðarflokkurin, sum einsamallur hevur meirilutan í býráðnum, hevði møguleika at gera nakað við hetta, og at vísa í verki, at talan ikki bara var um tóm orð aftan fyri javnstøðulýsingina í valstríðnum. Eg gjørdi vart við, at í mínum hugaheimi telur tað

fólkaræðisliga grundarlagið nógv. Tí eigur m.a. kvinnumboðanin í hesum sambandi at hava eins stóran týðning, sum flokspolitisk umboðan, við atlit til samanseting av figgjarnevndini og hinum nevndunum við.

Javnaðarflokkurin, er eftir øllum at døma av tí áskoðan, at tað, at allir flokkar eru umboðaðir í figgjarnevndini, hóast bara við monnum, byggir á størri fólkaræðisligt grundarlag, enn at fylgja avgerðini hjá veljaranum, nevniliga at javnstøða eisini er galdandi í figgjarnevndini.

Borgarstjórin átti sjálvandi at sett sum eitt krav, at javnstøða var í øllum nevndum, soleiðis sum eisini er samlaða myndin av býráðnum, og somuleiðis sum veljarin hevur valt. Tá høvdu vit havt ein borgarstjóra, sum livdi upp til ta dyggu álitisvátan, hann fekk á valinum, og tað lýsing, sum Javnaðarflokkurin sendi út áðrenn valið.

Undirskotið av konufólki

Samanumtikið eri eg so sára samd við oddagreinaskrivaran í Dimmalætting um, at tað als ikki er nøktandi, at kvinnur ikki sleppa frammat, har tær avgerandi avgerðirnar verða tiknar. Í verandi

loysn stendur helvtin av lutakarunum uttanfyri, har ið tær veruligu avgerðirnar verða tiknar. Og henda avgerð signalerar, at kvinnur eru borgarar við minni virði, enn menn. Hetta er ikki nøktandi, og tað er als ikki í samsvar við tær altjóða konvensjónir, sum vit hava skrivað undir. Nei, her lekur so sanniliga millum teori og praksis. Og so kunnu vit halda áfram at grenja um fólkaflýting og undirskotið av konufólki – eg meini tað.

Javnstøða í politisku skipanini hevur alstóran týðning fyri dygdina av tí politiska arbeiðinum. Við góðari javnstøðu í politisku umboðanini, verða tær loysnir valdar, ið á bestan hátt tæna fjøldini.

At eg allikavæl í síðstu løtu valdi at skriva undir samstarvsavtaluna komst eina og aleina av tí støðu, at alternativ við tí var, at eg gjørdist einsamallur býráðslimur í minniluta komandi 4 árinum og við als ongari ávirkan. Og tá høvdu atkvøðurnar til mín verið ov illa umsitnar.

Lógvan Arge
*formaður í mentamála-
nevnd Tórshavnar býráðs*

Sjósavnið betri umstøður

Mentamálanevnd Tórshavnar býráðs hevur samtykt at játta Føroya Sjósavni á Argjum 611.000 krónur í rakstrarstuðli næsta ár. Skal tað vælumtókta Sjósavnið kunna røkja sínar uppgávur og koma víðari, er neyðugt við størri figging.

Tórshavnar kommuna hevur frá fyrsta degi stuðlað Føroya Sjósavni á Argjum. Felagið hevur frá kommununi fingið 400.000 krónur í stuðli til raksturinn síðani 2007. Sjósavnið hevur eisini fingið 300.000 krónur frá mentamálaráðnum.

Eitt skifti var talan um at skerja landsstuðulin, men tað kom í rættlag aftur. Í 2013 verður hann kortini kemur undir generellar sparingar á figgjarlóg landsins.

Men skal Sjósavnið koma víðari og vera nógv væl mannað til at taka sær av savninum og teimum mongu vitjandi, so skal meiri til.

Savnið søkti tí Tórshavnar býráð um at hækka stuðulin frá 2013, og mentamálanevnd Tórshavnar býráðs samtykti í gjár at veita Føroya Sjósavni

611.000 krónur í stuðli til raksturinn næsta ár.

Hetta tryggjar m.a., at Sjósavnið kann hava fólk, sum alla tíðina er um savnið og fiskarnar, sum mugu ansast allan sólarvingin. Í løtuni er bert eitt fólk í starvi hjá savninum, og tað er ikki liv.

Føroya Sjósavn hevur eydnast væl. Hugurin at vitja savnið er alstóur. Skúlar og barnagarðar gera margar ferðir á Argir at hyggja at ymsum fiskum í kørum, og almenningurin sum heild hevur eisini víst áhuga fyri savninum.

Føroya Sjósavn arbeiðir eisini við ætlanum um víðkað virksemi og víðkaðar umstøður. Eitt nú hevur savnið frá ónevndum gevaram fingið eitt stórt fuglasavn, sum ikki herbergast í teimum húsunum, sum savnið heldur til í við Sandágerði.

At kunna sýna eitt stórt føroyskt fuglasavn fram undir sama taki, sum fiskarnir undir Føroyum verða sýndir fram, verður hildið at vera eitt sera gott átak fyri sjósavnsins framtíð. Livst so spyrst!

